

Op de vlucht, maar niet vergeten

Duizenden vluchtelingen ontmoeten elkaar in Tanzania. Allen hopen ze ooit terug te keren naar hun land, maar inmiddels mag hun verblijf geen hypotheek leggen op hun toekomst. Broeder van Liefde Stan Goetschalckx neemt het voor hen op en vergeet daarbij de inheemse jongeren niet. Ook zij verdienen een degelijke vorming en voldoende ontspanningsmogelijkheden.

Tom Heylen

Er is wel plaats in de herberg

RUIM tien jaar intussen verblijft Stan Goetschalckx in Tanzania, maar Afrika is al langer zijn vertrouwde stek. „In Centraal-Afrika vind ik mijn weg”, lacht hij. „Al sinds 1978 is Afrika 'mijn' werelddeel.” Aanvankelijk bekommerde de broeder van Liefde zich in Zaïre over blinden. Later was hij boekhouder in Rwanda, onderwees hij vluchtelingen in Burundi. En hij nam met hen de wijk naar veiliger oorden. „Niets van dit alles was gepland. Het kwam vanzelf en de congregatie liet me begaan.”

Aldus verzeeide broeder Stan in Tanzania. „In oktober 1996 verbleef ik met Burundese en Rwandese vluchtelingen in het Congolese Uvira, net over de grens met Burundi aan het Tanganyikameer. Ik moest even naar België terug om mijn papieren in orde te maken. Bij mijn terugkeer bleek de weg van Bukavu naar Uvira onderbroken. Noodgedwongen reisde ik dus via Kigoma, een stad in Tanzania aan hetzelfde meer. En wie ontmoette ik daar? Dezelfde vluchtelingen met wie ik in Uvira al drie jaar verbleef.”

Meteen klonk de vraag: „Broeder, wat doe je voor ons?” Er was inderdaad werk aan de winkel! „We waren vreemdelingen in Kigoma, maar wilden de uitzichtloze situatie van vluchtelingen keren”, herinnert broeder Stan zich. „Al gauw werden buitenlandse partners gevonden om alvast onderwijs te organiseren: Ahadi was geboren.” En hij vervolgt: „De vluchtelingen namen zelf het ini-

tiatief en wij duikelden de officiële onderwijsprogramma's uit hun respectieve landen op. Zo bereidden we de jongeren voor op hun staatsexamen, zodat ze achteraf met een erkend diploma naar hun vaderland terug kunnen.”

Vrij snel werd echter duidelijk dat ook de noden van de plaatselijke Tanzaniaanse bevolking dienden gelenigd. „Iedereen die bij ons aanklopt is welkom. Iedere mens is voor ons een geschenk, en wij willen elkeen gastvrij onthalen. Daarbij willen we delen met wat we hebben, zelfs nog een stap verder gaan. We willen voor hen beschikbaar zijn. Elke bezoeker verstoort ons leven, maar dat aanvanden we met plezier. Ik noem dit wel eens de kracht van de creativiteit. De enige garantie om veerkrachtig te blijven.”

Intussen groeide in Kigoma ook een heuse communiteit. Ze werd passend Emmanuel gedoopt, God-met-ons. „Zo voelen we ons daadwerkelijk. We worden gedragen, waardoor we ook anderen een eindje kunnen meedragen. Emmanuel is geen religieuze, wel een christelijke gemeenschap waar iedereen welkom is, ook anders-gelovigen. Bij ons is er plaats in de herberg. Momenteel wonen er honderdtwintig mensen samen en er gebeuren wonderen. Mensen komen op verhaal en laten hun trauma's achter zich, gewoon omdat ze zich aanvaard voelen. Ik geloof dat iedere mens slechts gelukkig kan worden, als hij een geschenk voor een ander wordt. Zo worden we allen een geschenk van God.”



Broeder Stan wil vluchtelingen in Tanzania helpen dragen. © Caraes

Ahadi blijft groeien. Zelf organiseert het nu vijf opleidingen: twee in de rechten, een in maatschappelijk werk, een in management en tot slot een opleiding vredesanimator. Daarnaast wordt een permanente vorming voor leerkrachten aangeboden. „We merken dat kwaliteit verwacht wordt, en die willen we met dit initiatief voortdurend verbeteren,” benadrukt broeder Stan, „zowel in de vluchtelingenkampen als in de stad.”

Digitale kloof

In Kigoma werd het jeugdcentrum Maendeleo opgericht, want ook de plaatselijke jeugd had nood aan een ontmoetingsplek. Vandaag telt de streek zowaar zes jeugdcentra. Ook scoutsgroepen werden geboren, naast tal van organisaties voor dienstverlening. Sportterreinen werden aangelegd, er kwam een bibliotheek met zowel Franstalige als Engeltalige boeken. „Het onderwijs evolueert in dezelfde zin. Aanvankelijk waren er welgeteld negentien scholen voor bijna twee miljoen mensen. Vandaag tellen we er meer dan honderd. De Tanzaniaansen beseffen echt wel het kapitale belang van onderwijs.”

„Zelfs in Kigoma staat de tijd niet stil. Vorig jaar richtten we twee computerklassen in. De digitale kloof tussen Noord en Zuid wordt gedicht”, klinkt de broeder van Liefde strijdvast. „In de vluchtelingenkampen is dat moeilijker, maar ook daar willen we er

aan werken. Ook die jongeren dromen van een terugkeer naar huis en moeten aldus kansen krijgen om mee te zijn met de tijd.”

Dat alles kost natuurlijk geld. „Voor de Emmanuelgemeenschap weiger ik giften”, stelt broeder Stan beslist. „Wij leven van het werk van onze handen. We beschikken weliswaar over minder dan anderhalve euro per dag per persoon, maar daarmee kunnen we leven. Voor de andere initiatieven is alle steun welkom. Gezondheidszorg is ook in Tanzania peerduur. We worden gelukkig gesteund door weldoeners en door de ngo Caraes van de broeders van Liefde.”

En dan zijn er nog de financiële meevallers zoals de *Opus Prize* die broeder Stan dit jaar in de wacht sleepte. Deze internationale prijs is een initiatief van een Amerikaans bouwbedrijf dat jaarlijks zelf op zoek gaat naar mensen die het bestempelt als „onbekende helden die dagelijks in de frontlinie staan, waar sociale problemen het meest tastbaar zijn”.

Hoer vanuit de Verenigde Staten van Amerika bij de oprichter en bezieler van Ahadi zijn terechtgekomen, is ook voor broeder Stan een raadsel. „De bijbehorende geldprijs was alvast meer dan welkom”, lacht hij. „Nu kunnen we wat sneller werk maken van ons *Education Center* waar we gezondheidswerkers, opvoeders en sociale assistenten alle kansen willen geven, maar waar we ook vorming op universitair niveau willen aanbieden. En dat kost schrikbarend veel.”

Stan Goetschalckx blikt de toekomst vol vertrouwen tegemoet. „Als God me problemen toevertrouwt, waarom zou Hij me dan de middelen om die problemen op te lossen niet toevertrouwen? Deze ingesteldheid wil ook ik doorgeven aan mijn medewerkers. Ze moeten leren risico's te nemen en verantwoordelijkheid te dragen. Onze gemeenschap kan dat, daarvan ben ik overtuigd.”

En hij besluit: „In juni 1997 waren we vreemdelingen in Tanzania en werden we argwanend bekeken. Tien jaar later komen er dagelijks tientallen mensen over de vloer om wat eten of een slaapplek, om verzorging. Wij hebben nu onze plek in de regio. En iedereen, zelfs tot honderden kilometer ver, weet dat als ze aankloppen, bij ons de deur altijd open gaat.”

Wilt u Ahadi steunen, dan kunt u uw gift overmaken op 445-9628121-62 van Caraes ngo, Stropstraat 119, 9000 Gent met vermelding „Actie Ahadi”. Voor giften vanaf 30 euro ontvangt u een fiscaal attest.

Advertentie

GOEDKOOPST in zijn assortiment

Japanse crackermix
Jempy 200 g
€ 2,60/kg
€ 0,52

colruyt
laagste prijzen